

T.B.M.M.CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 7 Haziran 2022

Sayı : 43168

66058

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATI tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ**Zonguldak Milletvekili**

Türkiye İstatistik Kurumu'nun açıkladığı verilerin tamamı 84 milyon Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının ekonomik ve sosyal durumunu doğrudan ilgilendiren ve etkileyen verilerdir. Çünkü TÜİK'in açıkladığı veriler, ekonomik ve sosyal politikaların belirlenmesinde referans kabul edilmektedir. Bu nedenle resmi bir devlet kurumu olarak TÜİK'in verilerinin doğru, güvenilir ve şeffaf olması son derece önemlidir.

TÜİK'in açıkladığı önemli verilerden biri de "Gelir ve Yaşam Koşulları"na ilişkin verilerdir. Bu konuda son olarak Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 6 Mayıs 2022 tarihinde "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Bülteni" yayımlanmıştır.

Bu araştırmaya göre 2021 yılında; En yüksek %20'lik gelir grubunun toplam gelirden aldığı pay %46.7, bundan sonraki %20'lik grubun aldığı pay %21.3, üçüncü %20'lik gelir grubunun aldığı pay %15.1, dördüncü %20'lik gelir grubunun aldığı pay %10.8 ve en yoksul %20'lik dilimin toplam gelirden aldığı pay %6.1 olarak açıklanmıştır. Bunun yanında "Gelir Dağılımı Eşitsizliğini" ölçmede kullanılan GİNİ Katsayısı bir önceki yıla göre 0.009 puan azaldığı ve 0.401'e düştüğü ifade edilmiştir.

Söz konusu "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması"na göre; 2020 yılında 17 milyon 921 bin olan yoksul sayısı 285 bin kişi azalarak, 2021 yılında 17 milyon 636 bine, yoksulluk oranı da %21.9'dan, %21.3'e düşmüştür. Maddi yoksunluk oranı %27.4'ten, %27.2'ye, toplam yoksul hanehalkı oranı da %21.9'dan %21.3'e düşmüştür.

Ancak TÜİK'in aynı bülteninde, yukarıda verilerle çelişkili olarak "Sürekli Yoksulluk Oranı" bir önceki yıla göre 0.1 puan artarak %13.8'e yükselmiş, borç veya taksiti olmayanların oranı %41.7'den %36.4'e, konut sahipliği de %57.8'den %57.5'e düşmüş, bunun yanında, borç veya taksit ödemelerinin "çok yük" getirdiğini söyleyenlerin oranı ise %18.8'den %23'e yükselmiştir. "Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Fert Geliri" bilgilerine göre; 2020 yılında 14 bin 873 TL olan yoksulluk sınırı da 2021 yılında, 1.968 TL artarak 16 bin 841 TL'ye yükselmiştir.

Yoksul sayısı düşerken, sürekli yoksulluk oranının ve borçlu olanların sayısının artması, maddi yoksunluk oranı düşerken borç veya taksitlerin "çok yük getirdiğini" söyleyenlerin oranının artması, bununla birlikte ev sahibi olanların da sayısının düşmesi hayatın olağan akışına aykırı olduğu gibi bilim ve istatistik kuralları ile açıklanabilecek bir durum değildir. Üstelik 2021 yılı, Covid-19 pandemisinin ardından, işten çıkarma yasaklarının kaldırıldığı bir yıl olmuştur. Bu nedenle 2021 yılında çok sayıda vatandaşımız işten çıkarılmış, dolayısıyla da gelirlerini kaybetmiştir. Bunun yanında ülkemizde uzun zamandır var olan ekonomik kriz, pandemi ile ekonomik

buhrana dönüşmüştür. Elektrik, doğalgaz, akaryakıt ve temel gıda maddeleri başta olmak üzere, iğneden ipliğe her şeyin fahiş oranda zamlandığı ve gerçek enflasyonun %160'ları bulduğu bu dönemde vatandaşlarımızın alım güçleri günden güne düşmekte ve yoksulluk sürekli artmaktadır. Tüm bunlara rağmen TÜİK, 2021 yılında yoksul sayısının düştüğünü ifade etmektedir.

Bugün geldiğimiz noktada TÜİK, vizyon ve misyonunda yazdığı şeffaflık ve güvenilirlik ilkelerinden uzaklaşmıştır. Kurum, iktidarın devamlılığını sağlamak için istatistik oyunları ile gerçek verileri makyajlayarak yoksulluğu kağıt üzerinde kapatmaya, sanal bir iyilik ortamı oluşturmaya çalışmaktadır.

Siyasal baskılarla, işsizlik, enflasyon, gelir dağılımı, yoksulluk gibi temel verilerdeki, gerçek hayatla bağdaşmayan istatistik açıklamaları nedeniyle bugün TÜİK, toplum nezdinde itibarını da güvenilirliğini de kaybetmiş bir kurum haline gelmiştir. TÜİK'in açıkladığı veriler halkın yaşadığı gerçeklerle hiçbir noktada kesişmemektedir.

%160'ları bulan enflasyonu TÜİK'in %73'lerde açıklaması halkın enflasyonunu düşürmemekte, gerçekte 8 milyon 300 bin olan işsizliğin 3 milyon 835 bin açıklanması işsizleri iş sahibi yapmamakta, en yoksul %20'lik gelir grubunun toplam gelirden aldığı payın kağıt üzerinde yüksek gösterilmesi günden güne derinleşen yoksulluğu ve yoksul sayısının gerçekte artmasını engellememektedir.

Bu nedenle TÜİK'in, iktidarın baskı, müdahale ve tehditleri ile açıkladığı verileri bugün Türkiye'de yaşanan ekonomik ve sosyal yıkımı yansıtmaktan çok uzaktır.

Bu çerçevede;

1)TÜİK'in 6 Mayıs 2022 tarihinde açıklanan "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması" nda belirtilen yoksul sayısı nasıl hesaplanmıştır?

2)Sürekli yoksulluk oranı %13,8'e yükselirken, yoksul sayısının 285 bin kişi azalarak 17 milyon 636 bine düşmesi mümkün müdür?

3)2021 yılında borç ve taksitlerin "çok yük" getirdiğini söyleyenlerin oranını 2020 yılına göre yaklaşık 5 puan artmış ve %23'e yükselmiştir. Vatandaşların ödeme ve alım güçleri düşerken yoksul sayısının düşmesini hangi istatistiksel veriye dayanmaktadır?

4)TÜİK'in "Gelir ve Yaşam Koşulları araştırması" ndaki veriler arasındaki çelişkinin nedeni nedir? TÜİK'in açıkladığı yoksul sayısına ilişkin veriler gerçeklerle örtüşmekte midir? Örtüşmüyorsa bunun sebebi nedir?